

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/167/2014
Identifikačné číslo spisu: 4012201092
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:4012201092.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľky Z. P., bytom R., zastúpenej JUDr. Martinom Vávrom, advokátom so sídlom Sibírska 18, Bratislava, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o úrazovú rentu, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 7. júla 2014, č. k. 23Sp/111/2012 -133, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 7. júla 2014, č. k. 23Sp/111/2012 -133, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 7. júla 2014, č. k. 23Sp/111/2012 -133, potvrdil rozhodnutie číslo 36017-5/2012-BA zo dňa 14. augusta 2012, ktorým odporkyňa rozhodla, že navrhovateľka, ktorá v dôsledku pracovného úrazu utrpela poškodenie zdravia dňa 11. júna 2009, podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) nemá nárok na úrazovú rentu. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľka je vyučená predavačka a do 31.03.2011 pracovala ako montážna pracovníčka v Hefra Vráble. Dňa 12.06.2009 utrpela pracovný úraz tak, že ju udrelo krídlo dverí do pravého ramena zozadu, došlo k pohmoždeniu ramena a lopatky. Rtg - vyšetrenie nepotvrdilo zlomeninu kostí uvedeného úseku, nebolo zistené ani závažné postihnutie svalov, šliach a väzov. Stav nevyžadoval určité liečenie a rehabilitácie, úraz nezanechal takmer žiadne následky a dlhodobá pracovná neschopnosť navrhovateľky nebola v dôsledku pracovného úrazu; navrhovateľka mala v roku 1993 zistenú deformáciu Th-L chrbtice, diagnostikovanú neskôr ako Scheuermannova choroba. Na základe opakovaného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky posudkovým lekárom sociálneho poistenia za účasti odborného lekára -ortopéda a v súdnom konaní vykonaného znaleckého dokazovania znalcom z odboru ortopédia krajský súd mal za preukázané, že ťažkosti navrhovateľky s krčnou a hrudnou chrbticou nemajú priamu súvislosť s utrpeným pracovným úrazom, nie sú dôsledkom utrpeného úrazu a navrhovateľka je schopná vykonávať prácu montážnej robotníčky, ktorú vykonávala pred úrazom. Vzhľadom na nesplnenie

podmienky viac ako 40 % poklesu schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca mal krajský súd za preukázané, že navrhovateľka nespĺnila podmienky pre vznik nároku na úrazovú rentu.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Namietala, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nepravým skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jej názoru bolo v konaní jednoznačne preukázané a vyplýva to aj z posudku posudkového lekára MUDr. T. ako aj z lekárskeho posudku MUDr. N., podaných v konaní o nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, že pri pracovnom úraze utrpela pomliaždenie ťažšieho stupňa ramena, pomliaždenie ťažšieho stupňa krajiny krčnej chrbtice a pomliaždenie ťažšieho stupňa krajiny hrudnej chrbtice, poškodenie pravého ramena s obmedzením pohyblivosti ramena pri súčasnom obmedzení rotačných pohybov a pourazové ľahké obmedzenie hybnosti. Za absurdné považovala hodnotenie poškodenia zdravia na účely konania o úrazovej rente v posudku MUDr. T. a MUDr. C.. Nesúhlasila ani s vyhodnotením znaleckého posudku znalca z 27. februára 2014 krajským súdom, ktorý podľa nej dospel k nesprávnym záverom. Z vyjadrenia znalca pri jeho vypočutí vyplýva, že navrhovateľka má evidentne zníženú hybnosť pravého ramena o 30 % v porovnaní so zdravým občanom. Podľa lekára pracovnej zdravotnej služby vôbec nie je spôsobilá na výkon práce montážneho pracovníka. Podľa znalca samotný úraz mohol vyvolať ťažkosti z dovtedy skrytých zmien chrbtice v zmysle bolesti chrbtice (VAS) Pracovný úraz podľa názoru navrhovateľky spôsobil obmedzenie pohyblivosti pravého ramena a podieľal sa na zhoršení ochorenia krčnej a hrudnej chrbtice. Navrhla, aby vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a rozhodnutie odporkyne č. 36017-5/2012-BA zo 14. augusta 2012 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky poukázala na skutočnosť, že znalec pribratý do konania krajským súdom sa plne stotožnil so závermi posudkových lekárov Sociálnej poisťovne, že bolesti krčnej a hrudnej chrbtice navrhovateľky nie sú v priamej a ani v nepriamej súvislosti s pracovným úrazom, ale sú chronického charakteru. Pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky v konaní o nároku na úrazovú rentu lekárske posudky o stanovení miery poklesu schopnosti na účely úrazovej renty majú v zmysle § 196 ods. 1 zákona charakter odborných posudkov slúžiacich ako dôkazný prostriedok pre zistenie a objasnenie skutočného stavu veci. Správnosť týchto posudkov nevyklučuje ani fakt, že navrhovateľke bol v súvislosti s pracovným úrazom priznaný nárok na náhradu za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia. Posudzovanie miery poklesu schopnosti poškodeného vykonávať doterajšiu pracovnú činnosť na účely úrazovej renty nemožno porovnávať so zásadami a postupmi pri hodnotení bolesti. Poškodenia zdravia, na ktoré sa prihliada pri hodnotení náhrady za bolesť môžu následným liečením vymiznúť. Poškodenia zdravia pri úrazovej rente musia mať trvalý charakter s dopadom na výkon doterajšieho zamestnania, v prípade sťaženého spoločenského uplatnenia s dopadom na uspokojovanie životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie spoločenských úloh. Poukázala na jednoznačné závery doplneného dokazovania pred krajským súdom posudkom posudkového lekára za účasti odborného lekára - ortopéda z 24.04.2013 a znaleckým posudkom č. 9/2014, ktoré potvrdzujú správnosť postupu odporkyne pri posúdení zdravotného stavu navrhovateľky a stanovení miery poklesu jej pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty v rozsahu 10 %. Preto navrhla rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods.2 v spojení s § 250s O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku navrhovateľky na úrazovú rentu podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Podľa § 88 ods. 1 zákona poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len „pokles pracovnej schopnosti“) a

nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 88 ods. 3 zákona pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

Z obsahu spisového materiálu, vrátane administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka je vyučená predavačka. Bola zamestnaná v Hefra Vráble ako montážna pracovníčka na úseku optickej kontroly výrobkov a pri výkone tejto činnosti utrpela dňa 12.06.2009 pracovný úraz, keď ju pri prechádzaní cez kovové dvere, ktoré sa prudko zatvorili, udrelo krídlo dverí do pravého ramena. Stav bol uzavretý ako pohmoždenie lopatkovej krajiny vpravo a pravého ramena a odporúčený bol šetriaci režim a medikamentózna liečba. Práceschopnosť navrhovateľky v súvislosti s pracovným úrazom trvala od 12.06.2009 do 02.09.2009 a následne pokračovala až do 31. 03.2011 pre pretrvávajúce bolesti krčnej a hrudnej chrbtice s tým, že vertebrogénne ťažkosti boli u nej zistené už v roku 1993, kedy bol stav hodnotený ako Scheuermannova choroba.

V danej veci bola spornou otázka, či pracovný úraz zanechal následky, v akom rozsahu a či v ich dôsledku má navrhovateľka viac ako 40 %-ný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca.

Z odborných lekárskeho vyšetrení vyplýva, že po úraze bola navrhovateľka vyšetrená chirurgom, rtg.-vyšetrenie vylúčilo traumatické poškodenie kostí pravého ramena a hrudníka, stav bol uzatvorený ako pomliaždenie ramena. Na základe predložených lekárskeho nálezov posudkoví lekári sociálneho poistenia, ako aj znalec príbratý do konania krajským súdom, zhodne konštatovali, že pracovný úraz nezanechal také následky na zdraví navrhovateľky, ktoré by jej bránili vykonávať doterajšie zamestnanie; je schopná vykonávať doterajšie zamestnanie montážnej pracovníčky pri optickej kontrole bez dvíhania ťažkých bremien. Poukázali na to, že na vertebrogénnych ťažkostiach navrhovateľky sa môže podieľať predovšetkým Scheuermannova choroba, resp. zmeny chrbtice navodené vekom. Znalec MUDr. R. E. vo svojom posudku č. 9/2014 uviedol ...“ je možné že vertebrogénny algický syndróm môže vzniknúť po úraze chrbtice, avšak ako som hore uviedol tak navrhovateľka žiadny úraz, t. z. fyzické poškodenie krčnej a hrudnej chrbtice neutrpela a podložil som to súdne znaleckými dôkazmi. Takže ak jej od vzniku pracovného úrazu a to je pomliaždenie pravého ramena vznikol VAS tak to bolo pravdepodobne len buď otázkou náhody, kedy sa zhodoval termín vzniku jej VAS s pomliaždením ramena, ale mohlo to byť i na podklade a zase som to uviedol vyššie, že úraz pravého ramena bol spúšťačom toho čo v krčnej a hrudnej chrbtici driemalo celé roky, ale nesúviselo to priamo s úrazom krčnej a hrudnej chrbtice, teda bolo to na degeneratívnom podklade, teda na podklade súvisiacom s vekom, opotrebením chrbtice alebo inom podklade akým je napríklad Scheuermannova choroba.“

Scheuermannova choroba postihuje 10-20 % populácie. Ide o degeneratívne ochorenie chrbtice, pri ktorom dochádza k degenerácii platničiek a stavcov a napriek možnosti, že nemoc sa spočiatku nemusí prejavíť, jej hlavným prejavom sú bolesti chrbta.

K námietke navrhovateľky, že podľa vyjadrenia znalca, pri jeho vypočutí, má navrhovateľka evidentne zníženú hybnosť pravého ramena o 30 %, odvolací súd poukazuje na to, že takáto skutočnosť z vyjadrenia znalca nevyplýva. Podľa jeho názoru navrhovateľka má zníženú pracovnú výkonnosť o 30 % v porovnaní so zdravým občanom. Podstatné pre posúdenie nároku na úrazovú rentu je to, či v dôsledku pracovného úrazu navrhovateľka má viac ako 40 %-ný pokles schopnosti vykonávať doterajšie zamestnanie.

Z odborných lekárskeho vyšetrení, aj z vyhotoveného znaleckého posudku aj podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že pracovný úraz nezanechal u navrhovateľky také následky na zdraví, ktoré by jej bránili vykonávať pôvodnú činnosť montážnej pracovníčky pri optickej kontrole. Na tomto závere nič nemení tvrdenie navrhovateľky, že podľa lekára pracovnej zdravotnej služby nie je na výkon montážneho pracovníka spôsobilá. Závery posudkových lekárov podporil aj súdom ustanovený znalec.

Ťažkosti s krčnou a hrudnou chrbticou uvádzané navrhovateľkou pri vyšetrení jej zdravotného stavu nemajú priamu súvislosť s utrpeným pracovným úrazom. V dôsledku úrazu sa nerozvinuli také komplikácie, ktoré by mohli viesť k podstatnému, viac ako 40 % poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať doterajšie zamestnanie.

Okolnosť, že navrhovateľke bola priznaná náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia nie je relevantná pre posúdenie nároku na úrazovú rentu. Pre posúdenie nároku na úrazovú rentu nie je možné vychádzať z posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky v konaní o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, pretože ide o posúdenie rozdielnych nárokov na základe rozdielnych zákonných kritérií.

Pre posúdenie nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia sa postupuje podľa zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov, pričom príslušné bodové ohodnotenie určuje lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví.

Pre posúdenie nároku na úrazovú rentu podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je podstatné to, či podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia má navrhovateľka v dôsledku pracovného úrazu viac ako 40 % pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť montážnej pracovníčky.

Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov v konaní o úrazovej rente, ako aj znalecký posudok znalca za objektívne a presvedčivé. Nepochybil preto krajský súd, keď rozhodnutie odporkyne ako správne potvrdil. Z toho dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže v odvolacom konaní navrhovateľka nemala úspech a odporkyni v odvolacom konaní trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .